

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Santos Mensivm Novembbris Et Decembbris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

De S. Victoria virgine & martyre, itemque S. Anatolia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

busque & lachrymis irrigatur, lamentationibus laniatur. Sed nullam inueniens mai-
li solutionem, miraculorum Apostoli recordarur: & quarebat parvam aliquam
partem ex eius reliquijs ad medendum ei, qui laborabat. Postquam autem resciuit
non comparere corpus Apostolicum, sicutem puluerem, quem illud tetigit, iussit af-
fere. Quod quidem eum factum esset, pater, & grotanti filio puluere imposito, sanum
vide ma-
ritum, quem putabat moriturum, etiam si ille modicam lucem agnitionis, quam
pulueris, q-
aceperat, sua sponte repulerat, & verè erat mortuus, vi qui acerbam mortem suscep-
terigit cor-
pissimpietatis. Et hæc quidem quantum licuit non aberrando à veritate, composi-
tus, s. Tho-
mifuerunt, & conscripta, & Apostoli laudi sunt dedicata. Tantæ nobis latitiae causa
elhodiè Thomas. Per quem etiam Indorum barbaræ gentes didicerunt eam viam,
quæ fert ad caelos: & quorum corpora erant Solis radijs denigrata, euaserunt candi-
dis arisque & ala cribis animis, qui in intelligentiam cadit, Sole purè ac suauiter eis
illucescente: Ad gloriam patris, & filij, & spiritus sancti, vnius, & quæ diuidi non po-
tebantur: Quam decet gloria, honor & adoratio nunc, semper, & in secula se-
culorum, Amen.

DE S. MÉMMIO CHATALAVNÉNSI EPISCO-
PO, PER S. GREGORIVM TURONENSEM IN
gloriam Confessorum, capitulo 66.

HATALAVNÉNSIS vero urbis proprius extat pa- 21. Decemb.
tronus Meminius antistes, qui cum adhuc maneret in
corpore mortali, mortuum dicitur suscitasse. Ad cuius s. Memius
nunc sepulcrum sapientis confractas miserorum catenas at- mortuum
que compedes vidimus: sed & nos propriæ virtutem eius
experti sumus. Quodam enim tempore, dum in vrbe illa
cōmoraremur, puer unus ex nostris à febre corripitur, fa-
tigatur vomitu, ac cibum potumque simul exhorret: no-
bis vero magna molestia generatur, quod huius pueri in-
firmitas, itineri nostro moras innocueret. Nec mora, basili-
cam Sancti adeo, sepulcro prosterior, pro pueri effusis 22. Decemb.
lachrymis deprecor, ut qui laborantibus vincitis, disruptis cōpedibus respectu pieta-
tis plenique consolationem exhibuit, huic febricitanti medelæ refrigeria ministrare. Mirum dictu, in ipsa nocte à Sancti virtute visitatus infirmus: mane facto incolu-
mis surrexit à lectulo.

DE SCIRIDONE, Chéremone & innumerabilibus socijs, quæ supra s. Decem-
bris in historia sanctorum martyrum Alexandrinorum, circa finem.

CARMEN *ALTHELMI EPISCOPI OCCIDEN- *Adelmi
TALIVM SAXONVM, VT BEDA AIT, DE S. VICTORIA
virgine & martyre, itemque s. Anatolia, Lib. 2. De Virginitate.

Empore quo Decius mundum ditione tenebat, 23. Decemb.
Militibus Christi mortis discrimina condens:
Exitit in Roma binarum fortè sororum
Fama nitens, validis pulsans rumoribus aures.
Quas nullus poterat tormentis vincere tortor,
Quanlibet insontes multaret cæde cruenta,
Ut vita auctorem superata mente negarent.
Altera de geminis felix Anatolia dicta:
Altera sed tenuit verum Victoria nomen.
Has igitur sponsi claris natalibus orti,
Ad prolem generis studuerunt iungere nuptias:
Sed mens virginis ambarum torrida flammis
Stuppas luxuria combusit torre pudoris,
Spurcias mundi contemnens corde caducas.
Spargebant gazam, simul & patrimonia dantes,
Aurea calcabant roscis crepundiæ gemmis,

s. Anatolia:
s. Victoria:

Rēspuunt
nuptias,
Sua omnia
dant paupe-
tibus.

Cunctaque

SURIT

9
10
11

RVITI

5

1042

D E C E M B E R.

Cunctaque pauperibus mox ornamenta misellis
 Largitæ, sibi nil feruantes, æthera vincunt.
 Nuncius è claro pennatus lapsus Olympo,
 Flammeus adspicu, niueo splendore coruscus,
 Sceptrum qui nitidum dextra gestabat in alma,
 Ambas compellans tali cum voce pueras:
 Nunc procùl à vestro pallorem pellite vultu,
 Pectora nec pauidos quatiens timor ilia pulset:
 Dum vobis thalamus paradisi sede locet:
 In quo perpetui nunquam confortia sponsi
 Deficient penitus, sed gaudia longa manebunt:
 Dum vos virginitas comes indecessa sequetur.
 Ambæ feruabant casta consortia vita,
 Angelus ut dederat sanctis præcepta pudoris,
 Vnde fugam vita mors marcida lumen habebat,
 Latrans & populans vitali pectora flatu.
 His igitur gestis stringuntur saeva procorum
 Pectora, lethifero zeli maculata veneno,
 Duni cernunt amplum sponsas expendere censem.
 Interè Romam linquens Victoria virgo,
 Exul in exilium Tribulanæ ducitur urbis,
 Quo draco funestus ruetabat flamina ventris
 Lympida, lethifero corrumpens æra flatu
 Instantum, vt ciues, vasto crepitante tumultu,
 Linquere iam vellent pollutam flatibus urbem,
 Exosi latebras, horrens quas belua tenebat.
 His igitur miseris spondet Victoria virgo,
 Credula si Domino pandant præcordia Christo,
 Lurida pessifero linquentes idola cultu,
 Ut dicto citius truculentam flamme * Gypsam,
 Quæ turmas vulgi multabat strage cruenta,
 Pelleret è populo, dum vellent credere Christo.
 Quod dum sponderent concordi voce cateræ,
 Squamigerum proturbauit mox virgo chelydrum,
 Et procùl in vacuas iussit se ferre salebras.
 Mox draco crudelis sermonis pondere pressus,
 Obscurum liquit squamo fa pelle tigillum.
 Sic virgo felix, æthrali freta triumpho,
 Ingentem exploitis sancta virtute colubrum,
 Ut nunquam posthac serpens irrumperet antrum:
 Sed procùl abscedens, in cultis exulet aruis.
 Iusserat vt * Gypsam verbo terrente migrare,
 Ciuibus impendens expulso natrice palmarum:
 Tunc petijt ciues felix vernacula Christi,
 Quatenus in Crypta sibi, natrix vnde nefandus
 Aufugit, pariter dignetur condere cellam.
 Mox veneranda Dei supplex vt virgo poposcit:
 Insupèr & decies senas iunxere puellas,
 Quæ precibus crebris laudarent voce tonantem,
 Odis Dauidicis modulantes carmina sancta.
 Tunc procus Eugenius delubri flammeo fretus,
 Thurifex iusit, munusque litare Diana.
 Alma sed imperium spreuit complere nefandum.
 Id circò gladium striðo mucrone vibrabat
 Crudelis torror, fundendo fluenta cruenta:
 Virgineos artus rosco qui rorè rigauit.
 Mox interfector sensit discrimina palmae:
 Arida marcescens torpebat dextra lacerti.

Insupèr

Angelus eis
apparet.

S. Victoria
exilium.

for. * di-
plam,

S. Victoria
draconem
profligat.

for. * di-
plam,

Hic videtur
versus unus
decime.
60. Virginini-
bus praefit
S. Victoria.

Gladio per-
cutitur.

Vtlio diu-
na in eius
percuitore.

Insuper expertus calloso corpore lepram,
Vermibus atque scatens, efflauit flamen in auras.
Sic quoquā famosis felix Anatolia signis
Claruit, exilium saui perpeffa Tyranni.
Consulit en sobolem, confrictam nexibus arctis,
Expertem sēnsūs, cum bruta mente vagando,
Hostibus explosis, reparauit pectus anhelum.
Qui rumor fusus, diuersis pestibus ægros,
Conduci fecit, stipantes agmine sanctam.
Illi optatam reddebat virgo salutem.
Nec non & Marsum, qui toruam carmine * Gypsam
Efferet ardebat, sanctos ut belua lacertos
Dentibus horrendis & rictu rodat aperto :
Curauit subito, disrumpens vincia chelydri,
Qui prius in spira Marsum sinuārat inerter.
Idcirco cursim pergebat credere Christo,
Agnoſcens propriam tanta virtute salutem.
Insuper & meritum cumulauit sanguinis ostro,
Quem subiit binis fertis mox candida virgo.
Integritas nitidam, necnon & passio rubram,
Pingebant variam celsa virtute coronam.

S. Anatolia
exilium.Sanat de-
moniacum.

*dipsam

Occiditur
S. Anatolia.

EIVSDEM S. VICTORIAE HISTORIA BREVIS EX MARTYROLOGIO ADONIS
Treuirensis Episcopi.

ROMAE natalis sancta Victoriae virginis & martyris, per se- 23. Decemb.
cutione Decij Cæfaris. Hæc despontata Eugenio, viro pa-
gano, rogante Tito Aurelio, qui sponsam Anatoliam vir-
ginem habebat, ad suadendam eam, ut ei nuberet, perre-
xit: cui & dixit: Audi me, domina foror Anatolia: & ego
Christianum sum, & noui, quia Deus nuptias non conde-
mnat. Propheta & patriarchæ cōinges habuerunt, & po-
steritas eorum à Deo benedicta est. Nunc ergo audi me, &
accipe virum, qui te non prodat, quod sis Christiana: sed
per maritalē copulam fiat, vt ipse Christianis consentiat.
Hæc dicenti Victoria virgo Anatolia respondit: O Victo-
ria, vince diabolum, & esto vera Victoria. Tunc quandò tota terra vacua erat, dixit
Deus hominibus: Crescite & multiplicamini, & replete terram. Nunc plena terra, Gen. 8.
postquam filius Dei de celo descendit, quotidie clamat: Crescite in fide, multiplica- & 9.
mini in charitate, & replete celos: quia appropinquauit regnum celorum. Mart. 4.

Iterum inter alia & post alia, sancta Anatolia intulit: Ego die, qua explicui precium
ornamentorum meorum in pauperes Christi, vidi per visum iuuenem aureo diade- Visio S.
mate splendidum, in vestibus purpureis atque gemmatis: qui grata facie & leto vul- Anatoliae.
tume inſipiens, ait: O virginitas, quæ non in operibus tenebrarum, sed semper in Virginitatis
lumine versaris. Hæc ego audiens, euigilaui, & cœpi flere: & projiciens me in pau- encolum.
mento, rogaui Dominum, vt is, qui mihi loquebatur, dulcissimos sermones iterum
prosequeretur. Sic mihi oranti & prostrati, idem qui ante loquebatur, talia mihi sub-
sequitur: Virginitas purpura regalis est, quam qui induit, reliquis fit eminentior. Vir-
ginitas gemma est preciosa. Virginitas thesaurus est regis immensus. Huic fures insi-
stunt. Hanc tu euigilans sollicitè custodi, quantumque te plus habere cognoscas, infantiū custodi, nè perdas.

His & similibus verbis & factis incitata Victoria, omne preciu[m] ornamentorum suo. S. Victoria
rum & ipsa distractit pauperibus. Sicque factum est, vt agentibus sponsis carum Aure- omnia sua
lio & Eugenio, quia nubere illis virginis Christi noluerunt, à Decio Imperatore vrbe dat paupe-
Roma pulsa, ad prædia sponsorum ducentur. Vbi fame & inedia ita afflidae sunt, vt
vix ad vesperū modicus panis cibarius eis daretur: nulloq[ue] pacto efficere sponsi potuerunt, vt vel ad nubendum, vel ad sacrificandum animi illatum inclinarentur.

Beata